

INFORMACJA O RYZYKACH ZWIĄZANYM Z HAZARDEM

Uprawianie hazardu może doprowadzić do uzależnienia od korzystania z tej formy rozrywki. Uzależnienie od uprawiania hazardu stawiane jest w jednej grupie z zaburzeniami związanymi z nadużywaniem substancji psychoaktywnych.

Po raz pierwszy hazard uznano jako zaburzenie zdrowia psychicznego w 1980 roku w amerykańskiej klasyfikacji DSM-III. W 1994 roku zostały opublikowane kryteria diagnostyczne patologicznego hazardu według DSM-IV.

Według powyższej klasyfikacji co najmniej pięć z przedstawionych poniżej uporczywych i nawracających zachowań związanych z hazardem wskazują na uzależnienie:

- o zaabsorbowanie hazardem, np. przeżywanie minionych doświadczeń związanych z graniem, planowanie kolejnych przedsięwzięć, myślenie o sposobach zdobycia pieniędzy na hazard;
- o zwiększanie ilości czasu i pieniędzy przeznaczonych na udział w grze, by osiągnąć ten sam pożądany poziom satysfakcji;
- o podejmowanie powtarzających się, bezowocnych wysiłków w celu ograniczenia lub zaprzestania uprawiania hazardu;
- o odczuwanie niepokoju lub irytacji przy próbach ograniczania lub przerywania gry;
- o traktowanie gry jako sposobu ucieczki od problemów lub środka na uśmierzenie poczucia bezradności, winy, lęku, depresji, itp.;
- o „odgrywanie się”, czyli próby odzyskania utraconych podczas gry pieniędzy;
- o okłamywanie innych, np. członków rodziny czy terapeutów, w celu ukrycia rozmiarów swojej aktywności hazardowej;
- o podejmowanie nielegalnych działań, takich jak np. fałszerstwo, oszustwo, kradzież, malwersacja, w celu zdobycia pieniędzy na grę;
- o narażanie na szwank lub utratę z powodu zaangażowania w hazard ważnych związków interpersonalnych, pracy, możliwości edukacyjnych,
- o szukanie u innych pomocy w zdobyciu pieniędzy na poprawę swojej złej sytuacji finansowej spowodowanej przez granie.

W 1998 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) umieściła uzależnienie od hazardu (tzw. patologiczny hazard) w klasyfikacji chorób - ICD-10 jako zaburzenie psychiczne. Zostało zdefiniowane jako „*zaburzenie polegające na często powtarzającym się uprawianiu hazardu, który przeważa w życiu człowieka ze szkodą dla wartości i zobowiązań społecznych, zawodowych, materialnych i rodzinnych*”.

Okazjonalne uprawianie hazardu nie stanowi uzależnienia.

Jednak podejmując czynności związane z udziałem w grach hazardowych zawsze należy mieć kontrolę nad swoim działaniem i przeprowadzać ocenę, czy nie przybierają już one formy uzależnienia.

Trudno jednoznacznie definiować czynniki jakie mają wpływ na powstanie uzależnienia od hazardu. Mogą one mieć różnorakie podłoże, zarówno o charakterze społecznym np. osamotnienie, wykluczenie z grupy, jak i wynikać z osobistych cech jednostki (potrzeba sprawdzenia się, niedostateczne poczucie własnej wartości, czy ciągła potrzeba podejmowania działań ryzykownych). Mogą być związane z rozwojem emocjonalnym (młody wiek, problemy psychiczne wpływające na rozwój). Na uzależnienie od hazardu mogą mieć wpływ również czynniki kulturowe czy też obserwowanie tego wzorca zachowań u swoich opiekunów (nałogowe granie w gry, czy też ogólna akceptacja przez opiekunów i otoczenie faktu uprawiania hazardu, w szczególności hazardu z którym powiązane są wydatki finansowe). W paradygmacie behawioryzmu stwierdzono, że istotną rolę w uzależnieniu od hazardu odgrywa warunkowanie instrumentalne, tj. każdorazowa wygrana nagradzana jest przyjemnym pobudzeniem emocjonalnym.

O uzależnieniu możemy mówić, gdy uprawianie hazardu staje się jedną z najważniejszych aktywności w życiu człowieka. Uzależniony skupia swoje myśli i aktywność czy nawet odczucia emocjonalne na wynikach gier, w wyniku czego powstają uszczerbki w innych strefach. Typowym objawem jest też znaczne pogorszenie samopoczucia w przypadku zaprzestania grania, pojawiają się tzw. objawy odstawienia.

W SZCZEGÓLNOŚCI NA UZALEŻNIENIE OD HAZARDU NARAŻONE SĄ:

- o Osoby młode;
- o Osoby, u których wygrana w jednej grze powoduje niepołączoną potrzebę udziału w kolejnych;
- o Osoby lubiące podejmować działania ryzykowne;
- o Osoby z problemami finansowymi;
- o Osoby, które przeżyły silny stres;
- o Osoby, które zaczynają odczuwać odprężenie i się uspakają w wyniku udziału w grze;
- o Osoby, w rodzinie/otoczeniu, których ktoś miał/ ma problemy z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, hazardu lub występowały inne formy uzależnień;
- o Osoby, dla których hazard staje się główną formą zarobkowania.

Każda osoba podejmująca się udziału w grze hazardowej winna dokonać samooceny swojego zachowania i sprawdzać czy nie nosi ono znamion uzależnienia.